

LATVIJAS REPUBLIKAS FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS PADOME

Reģ.nr. 90010248231; Smilšu ielā 1-512, Rīgā, LV-1919
tālrunis: (+371) 29178183; e-pasts: info@fdp.gov.lv; mājaslapa: http://fdp.gov.lv

Padomes sēdes protokols Nr. 2 (70)

Rīgā

2024.gada 19.aprīlī.

Sanāksmi vada:

Fiskālās disciplīnas padomes priekšsēdētāja I.Šteinbuka

Piedalās:

Fiskālās disciplīnas padomes priekšsēdētāja vietnieks	M.Āboliņš
Fiskālās disciplīnas padomes locekle	A.Jakobsons
Fiskālās disciplīnas padomes loceklis	J.Priede
<i>Sekretariāts –</i>	
Fiskālās disciplīnas padomes sekretārs	N.Malnačs
Fiskālās disciplīnas padomes makroekonomikas eksperts	V.Zaremba
Fiskālās disciplīnas padomes juriste	I.Jansone

Sanāksmi protokolē:

Fiskālās disciplīnas padomes juriste

I.Jansone

2024.gada 19.aprīlī sanāksme sākas plkst.14:00

Sanāksmes atklāšana – I.Šteinbuka

Fiskālās disciplīnas padomes (turpmāk – Padome) priekšsēdētāja I.Šteinbuka atklāj sanāksmi un izklāsta sēdes dalībniekiem, ka Fiskālā disciplīnas padome no Finanšu ministrijas ir saņēmusi visu nepieciešamo dokumentu paketi, kas kalpo par pamatu, lai Padome sagatavotu Fiskālās disciplīnas uzraudzības starpziņojumu (viedokli) par Latvijas stabilitātes programmu 2024.-2028.gadam.

1. Fiskālās disciplīnas uzraudzības starpziņojums (viedoklis) par Latvijas stabilitātes programmu 2024.-2028.gadam

I.Šteinbuka uzsver, ka pašlaik pasaulē, ES un Latvijā turpinās augstas nenoteiktības laiks, kas apgrūtina gan Stabilitātes programmas 2024./2028. gadam izstrādi, gan novērtējumu. Stabilitātes programmas fiskālie rādītāji izriet no š.g. 12. februārī Padomes sēdē apstiprinātajām makroekonomiskajām prognozēm, kas, ņemot vērā ekonomikas stagnāciju 2023. gadā, ir pasliktinājušās. Bāzes scenārija papildīšanās varētu ne tikai nesamazināt, bet iespējams vēl vairāk palielināt Latvijas atpalcību no kaimiņvalstīm.

Klātesošie sapulces dalībnieki uzsāk diskusiju par galvenajiem uzsvāriem uzraudzības starpziņojumam (viedoklim) par Latvijas Stabilitātes programmu 2024.-2028.gadam.

I.Šteinbuka iesaka ziņojuma struktūru labāk veidot tā, ka sākuma daļā ir jāiekļauj jautājumi saistībā ar makroekonomisko vidi un tad jāturpina ar fiskālās politikas jautājumiem un fiskālajiem riskiem. Ziņojumā galveno uzsvāru ir jāliek uz fiskālās stratēģijas vērtēšanu, ieņēmumu, budžeta deficīta un valsts parāda analīzi, kas atbilst Padomes mandātam. Attiecībā uz monetāro politiku, jāpiemin iespējamo % likmju politikas pārskatīšanu jūnijā - samazināšanas virzienā. Ziņojumā nepieciešams nodalīt Padomes viedokli par aizsardzības izdevumiem no citiem vienreizējiem pasākumiem (one-off) un uzsvērt, ka aizsardzības izdevumi saskaņā ar ES

metodoloģiju nav atzīstami par one-off . Nepieciešams arī ieskats topošajā ES ekonomiskās un fiskālās pārvaldības regulējumā kontekstā ar iespējamām izmaiņām Fiskālās disciplīnas likumā. Ja runā par lokālajiem izaicinājumiem, tad ziņojumā ir jānorāda uz riskiem, kas traucē un samazina tautsaimniecības izaugsmes tempus, no tiem galvenie ir zemā produktivitāte, darbaspēka trūkums un zemais investīciju līmenis, kā arī eksporta bremsēšanās.

Atsaucoties uz nesenajiem pētījumiem ir jāuzsver ierobežojumi attiecībā uz investīciju piesaisti. Latvijas Banka, LU Domnīca PEAK un nupat arī Ārvalstu investoru padome nonāk pie līdzīgiem secinājumiem par strukturālām problēmām – birokrātisko slogu, darbaspēka pieejamības ierobežojumiem un izglītības sistēmas kvalitātes uzlabošanu.

Diskusijas rezultātā, Padome atbalstīja I. Šteinbukas ierosinājumus.

M. Āboliņš: Valdība ir atsākusi darbu pie nodokļu politikas pamatnostādņem, kuru mērķis ir palielināt budžeta ieņēmumus. Padomes starpziņojumā, attiecībā uz nodokļu reformu, jākoncentrējas uz scenāriju analīzi un jāizvairās no reformas izstrādē iesaistīto pušu viedokļu vērtēšanas. M. Āboliņš kopumā piekrīt iepriekš izteiktajiem komentāriem, papildus norādot, ka jāuzsver cēloņi, kas ietekmēja iepriekšējā gada budžeta izpildi sasaistē ar prognozētiem IKP rādītājiem, kas rezultātā bija zemāki. Tas pats attiecas arī uz parāda un nominālā IKP attiecību, pašreizējās parāda prognozes ir augšupejošas un sliktākas, nekā tas bija prognozēts 2023. gada rudenī. Lai gan Māstrihtas kritērijs joprojām ir ievērots, jābrīdina, ka parāda pieaugums nav vēlams, turklāt ir strauji pieauguši procentu maksājumi, kas arī sašaurina fiskālās iespējas. Kopsavilkumā nav nepieciešams detalizēts makroekonomisko rādītāju apskats, bet nepieciešams pieminēt skaitliskos nosacījumus un to ietekmi uz fiskālo telpu, kas pie pašreizējām prognozēm, turpmākos gados var būt negatīva.

J. Priede: Piekrīt iepriekš sacītajam un iesaka precizēt kopsavilkuma 1. paragrāfu, kas parāda globālu notikumu kontekstu, Ķīnas subsīdiju politiku, gaidāmās ASV vēlēšanas un militāros konfliktus Ukrainā un Tuvajos Austrumos.

A. Jakobsons: Iesaka fiskālo risku sadaļā un arī kopsavilkumā pieminēt riskus, saistībā ar valsts kapitālsabiedrību fiskālo ietekmi.

Apkopojot komentārus un priekšlikumus un pamatojoties uz augstāk minēto, kā arī to, ka Fiskālās disciplīnas uzraudzības starpziņojumā (viedoklī) par Latvijas stabilitātes programmu 2024./28. tiks apkopoti un iekļauti Padomes locekļu izteiktie priekšlikumi un komentāri, Padome **n o l e m j:**

1.1. Pieņemt zināšanai informāciju par Fiskālās disciplīnas uzraudzības starpziņojuma (viedokļa) par Latvijas stabilitātes programmu 2024.-2028.gadam satura priekšlikumiem, komentāriem un ietvert tos ziņojuma gala redakcijā, kā arī pilnvarot Padomes priekšsēdētāju I.Šteinbuku kopā ar Fiskālās disciplīnas padomes sekretariāta darbiniekiem pabeigt darbu pie uzraudzības starpziņojuma (viedokļa) gala redakcijas sagatavošanas un iesniegšanas Ministru kabinetam, Saeimas Eiropas lietu komisijai, Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļa) komisijai un Finanšu ministrijai 2024.gada 22.aprīlī.

I.Šteinbuka – par;
J.Priede – par;
A.Jakobsons – par;
M.Āboliņš – par.

2024.gada 19.aprīļa sanāksmi slēdz plkst. 16:00.

Sēdes sekretāre

I.Jansone

Padomes sekretāra vīza:

N.Malnačs

I.Jansone
29495878; inga.jansone@fdp.gov.lv